

ASEAN: วิกฤตหรือโอกาสด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

โดย

พต.ดร.บุญส่ง ปัทมเดช

การประชุมวิชาการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม

ครั้งที่ 7 พ.ศ. 2557

ณ โรงแรมมิราติล แกรนด์ กรุงเทพฯ

การนำเสนอ

- ✖ นโยบายที่ผ่านมาของรัฐบาลเกี่ยวกับการเข้าสู่อาเซียน
- ✖ แผนการรองรับการเข้าสู่อาเซียนของแผนฯ 11
- ✖ สถานการณ์การค้าและการรองรับด้านสุขภาพและ:
สิ่งแวดล้อมของประเทศ
- ✖ วิกฤตและโอกาสด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมจากการเข้าสู่:
อาเซียน
- ✖ ข้อเสนอแนะต่อการเตรียมการ

นโยบายรัฐบาลที่ผ่านมามีต่อประชาคมอาเซียน

“จากคำแถลงนโยบาย”ของคณะรัฐมนตรีในรัฐบาลนางสาว ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่อังคารที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2554 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายไว้อย่าง ชัดเจน ในการนำประเทศไทยไปสู่การเป็นประชาคม อาเซียนในปี พ.ศ. 2558 โดยสร้างความพร้อมและความ เข้มแข็งทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ทั้ง การเมืองและความมั่นคง

นโยบายด้านสุขภาพของรัฐบาลที่ผ่านมา ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

นโยบายด้านสุขภาพ

ขับเคลื่อนให้ประเทศไทยเป็นเลิศในผลิตภัณฑ์และบริการด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาลในภูมิภาคเอเชีย โดยประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการสร้างความก้าวหน้าในทางวิชาการ และไม่ก่อให้เกิดผลกระทบกับบริการสุขภาพโดยรวมของคนไทย สนับสนุนเอกชนให้จัดบริการศูนย์พักฟื้นผู้ป่วยที่มีมาตรฐาน รวมทั้งแก้ไขปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีการใช้บุคลากรทางการแพทย์ร่วมกันระหว่างภาครัฐและเอกชนให้เอื้อต่อการดำเนินงาน (ข้อ 4.3.7)

โดย กลุ่มงานพัฒนาวิชาการและความร่วมมือระหว่างประเทศ สำนักยุทธศาสตร์ กรมการแพทย์

นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมของรัฐบาล ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

รัฐบาลที่ผ่านมา(นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี)
ได้ใช้นโยบาย ASEAN First Policy คือ อาเซียนต้องมาก่อน
และได้ให้ความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อมโดยกำหนดเป็นนโยบายเร่งด่วน
การดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมและสร้างความ
ตระหนักและจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาองค์ความรู้ใน
การบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

จากนโยบายนำไปสู่ยุทธศาสตร์การเข้าสู่อาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของ สินค้า บริการ การค้า และการลงทุน

**มีเป้าหมายในการพัฒนาศักยภาพภาคการผลิต
บริการ การค้าและการลงทุน เพื่อรองรับการเปิดเสรีและ
ใช้โอกาสจากการเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว**

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการคุ้มครองทางสังคม

**มีเป้าหมายให้ประชาชนได้รับการคุ้มครองทางสังคมและ
ประกันความเสี่ยง มีสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและ
ปลอดภัย**

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์

**มีเป้าหมายในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้มีความ
เชื่อมโยงและมีขีดความสามารถในการรองรับ พร้อมทั้งมีกฎ
ระเบียบที่อำนวยความสะดวกทั้งการค้าและการลงทุน**

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

มีเป้าหมายในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาอาเซียน รวมทั้ง
ทักษะฝีมือและภาษา กลุ่มเป้าหมายที่สำคัญ ได้แก่ การศึกษา
แรงงาน/ผู้ประกอบการ และเจ้าหน้าที่รัฐ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนากฎหมาย กฎ และระเบียบ

**มีเป้าหมายในการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบที่
อำนวยความสะดวกการค้า การลงทุน และสอดคล้องกับ
พันธกรณีและข้อตกลงต่างๆ**

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักถึงการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

- ✖ มีเป้าหมายให้ประชาชนทุกกลุ่มเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการเป็นประชาคมอาเซียนโดยมีกลุ่มเป้าหมายที่สำคัญ ได้แก่ ภาคประชาชน ภาคแรงงาน/ผู้ประกอบการ และภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การเสริมสร้างความมั่นคง

**มีเป้าหมายในการสร้างความร่วมมือด้านการเมือง
และความมั่นคงเพื่อนำไปสู่ภูมิภาคที่มีบรรทัดฐาน
เอกภาพ และสันติภาพร่วมกัน**

ยุทธศาสตร์ที่ 8 การเพิ่มศักยภาพของเมืองเพื่อเชื่อมโยงโอกาสจาก อาเซียน

**มีเป้าหมายในการพัฒนาเมืองให้มีความศักยภาพที่จะเชื่อมโยงกับ
ประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งในด้านอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว
บริการ การลงทุน และการค้าชายแดน**

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559)

มีทั้งหมด 7 ยุทธศาสตร์คือ

- ✖ การสร้างฐานการผลิตให้เข้มแข็ง สมดุล อย่างสร้างสรรค์**
- ✖ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการผลิต การค้า การลงทุน**
- ✖ การพัฒนาคุณภาพคน ทั้งความรู้คู่คุณธรรม**
- ✖ สังคม มั่นคงเป็นธรรม มีพลังและเอื้ออาทร**
- ✖ เน้นการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม**
- ✖ มีความมั่นคงของพลังงานและอาหาร**
- ✖ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ**

วิเคราะห์แผนการรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของแผน ฯ 11

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ ได้ให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมของประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียนใน พ.ศ. ๒๕๕๘ ไว้ครอบคลุมทั้งมิติด้านความมั่นคง สังคม-วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นเสาหลักของประชาคมอาเซียน

**แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ไม่ได้กำหนด
ยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมของประเทศไทย
เข้าสู่ประชาคมอาเซียนไว้เป็นการเฉพาะ**

**องค์ประกอบของประชาคมอาเซียนที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม
ซึ่งได้รับการกล่าวถึงในยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑**

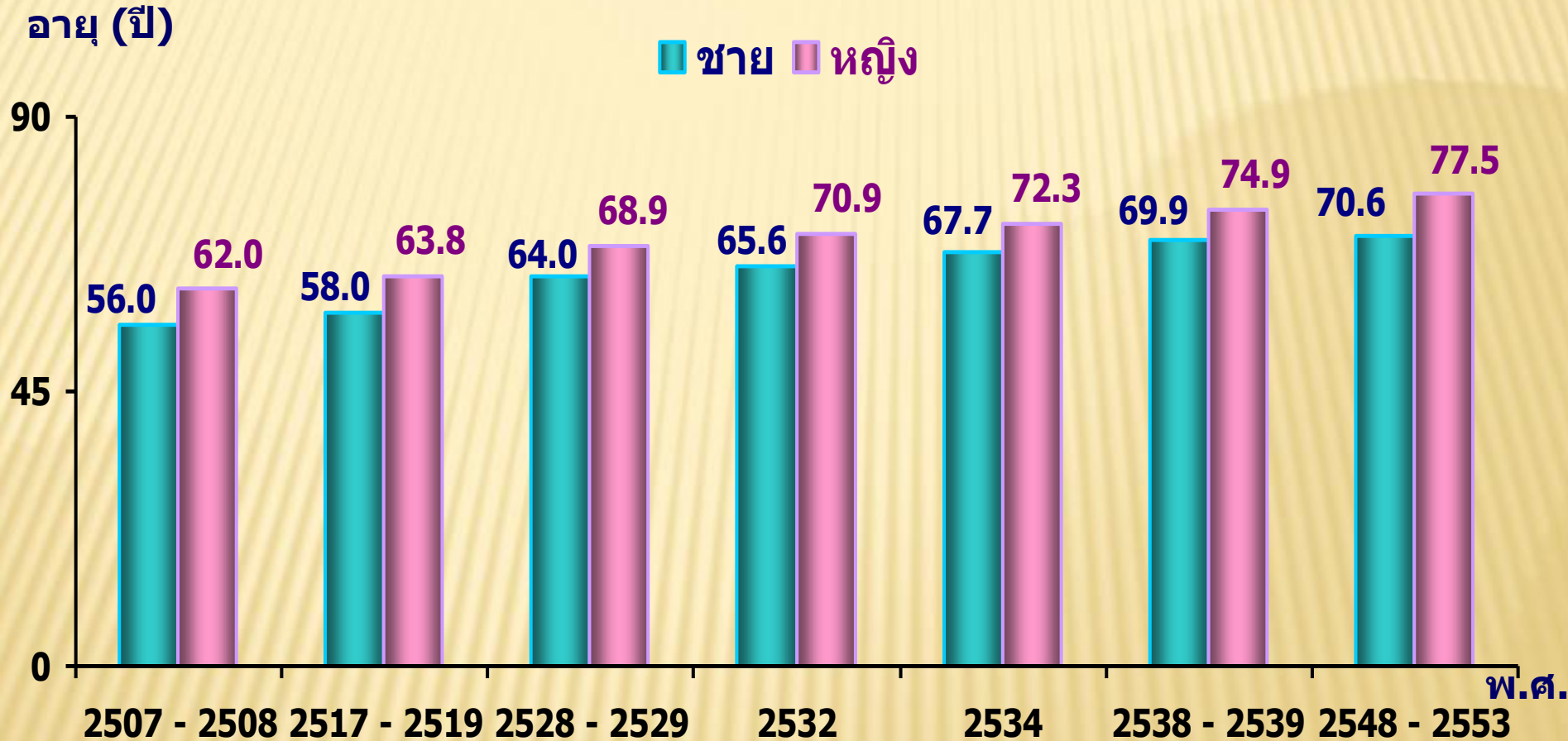
ประชาคมสังคม-วัฒนธรรมอาเซียน (ASCC)

- ✕ การจัดการภัยพิบัติ (Disaster Management)**
- ✕ สิ่งแวดล้อม (Environment)**
- ✕ มลพิษหมอกควันข้ามแดน (Haze)**
- ✕ สาธารณสุข (Health)**

สถานการณ์ ด้านสุขภาพ

อายุคาดเฉลี่ยของคนไทย พ.ศ. 2507 - 2553

ที่มา : ทีมงานสำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2554

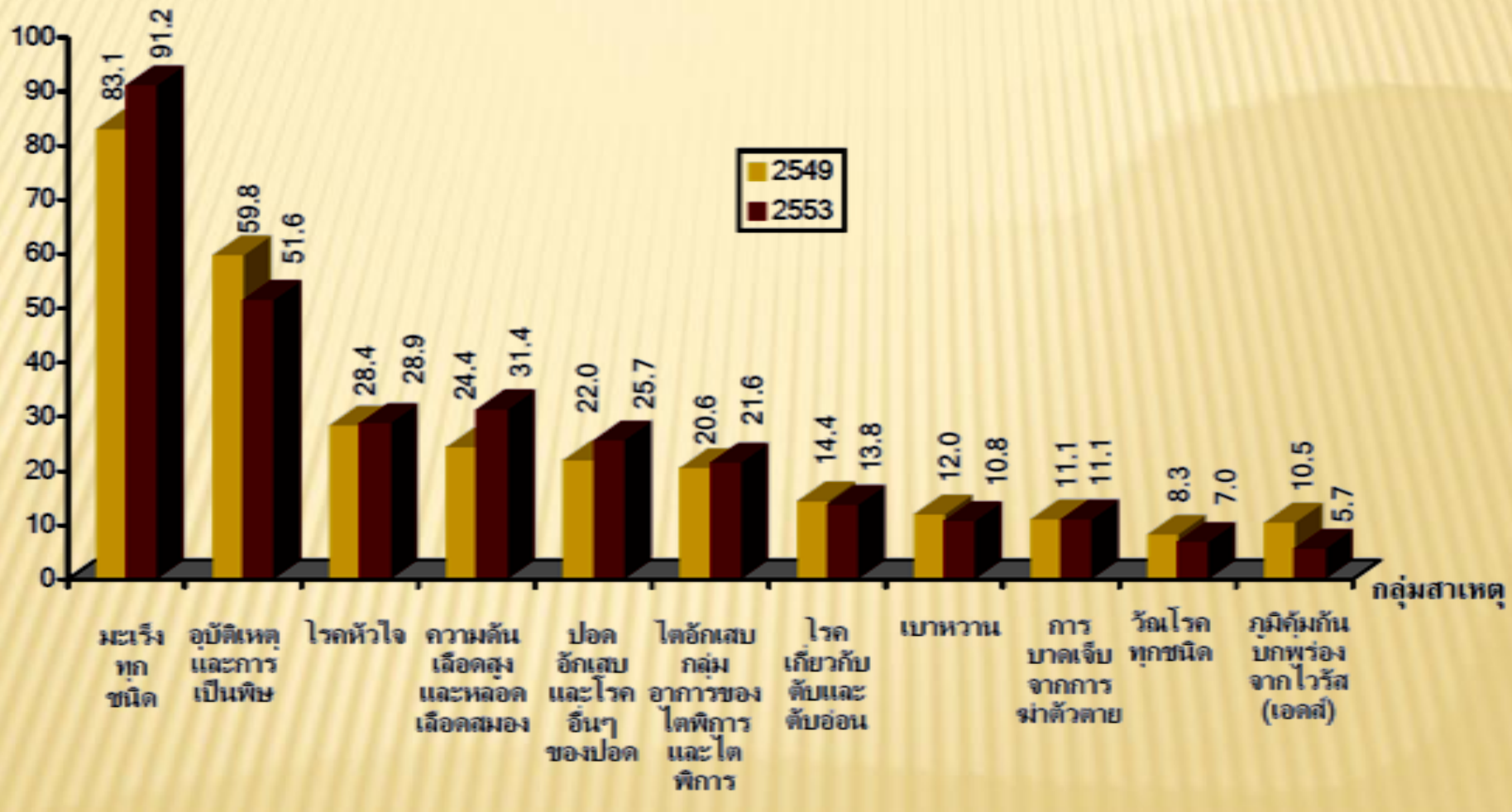
ตารางที่ ๓ จำนวนผู้ป่วยและเสียชีวิตจากการได้รับพิษจากสารอันตราย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖-๒๕๕๓

หน่วย : ราย

สารอันตราย	ปี	๒๕๔๖	๒๕๔๗	๒๕๔๘	๒๕๔๙	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓
สารอันตราย ทางการเกษตร	ป่วย	๒,๓๔๒	๑,๘๖๔	๑,๓๒๑	๑,๘๖๔	๑,๒๘๖	๑,๖๔๒	๑,๖๔๙	๒,๐๑๕
	ตาย	๙	๙	-	-	-	-	-	-
สารอันตราย ทางอุตสาหกรรม	ป่วย	๑๕๗	๘๕๓	๓๑๙	๒๐๑	๓๐๐	๒๒๖	๒๗๗	๒๙๑
	ตาย	-	๑	-	-	๑	-	-	-
รวม	ป่วย	๒,๔๙๙	๒,๗๑๗	๑,๖๔๐	๑,๔๕๕	๑,๕๘๖	๑,๘๖๘	๑,๙๒๖	๒,๓๐๖
	ตาย	๙	๑๐	-	-	๑	-	-	-
ร้อยละของการ เพิ่มขึ้น/ลดลง	ป่วย	-๙.๑๖	+๘.๗๒	-๓๙.๖๓	-๑๑.๔๖	+๙.๒๓	+๑๗.๗	+๓.๑๐	+๑๙.๗๓
	ตาย	-๑๘.๑๘	+๑๑.๑๑	-	-	-	-	-	-

ที่มา : ข้อมูลจากระบบการเฝ้าระวังโรค สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข,
www.boe.moph.go.th, กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

อัตราตายจำแนกตามสาเหตุที่สำคัญ ต่อประชากร 100,000 คน

ที่มา: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, 2553

The Survey Report of Behavioral Risk Factors of Non-communicable Diseases and Injuries in Thailand

Health Behavior in Thai (15-74yrs.)	2005	2007	2010
• Hypertension	8.3	9.4	-
• Diabetes Mellitus	3.7	3.9	-
• Overweight & Obesity	19.13	22.8	25.7
• Physical Activity	91.5	92.5	-
• Exercise 30 min, 3 times/wk.	30.9	37.5	34.5
• Alcohol Consumption	37.4	36.1	29.5
• Tobacco Consumption	22.5	21.5	18.7
• Fruit & Vegetable Consumption	17.3	22.5	21.7

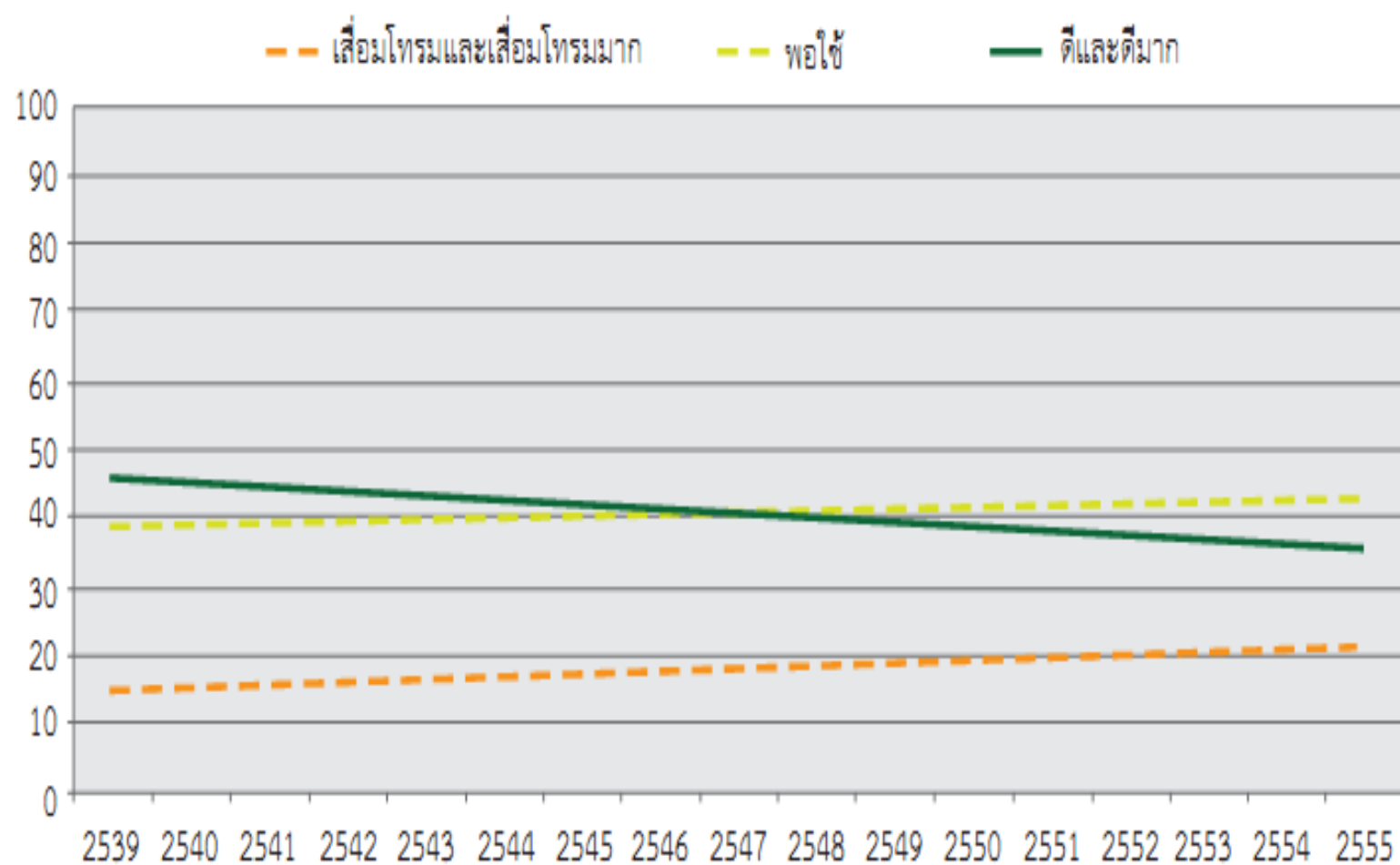
สถานการณ์ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

สถานการณ์ด้านน้ำ

- คุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน และน้ำบาดาลมีคุณภาพเสื่อมโทรมมากขึ้น
 - แหล่งน้ำผิวดิน พบการปนเปื้อนเชื้อแบคทีเรียกลุ่ม **Fecal Coliform**
 - แหล่งน้ำใต้ดินหรือน้ำบาดาล เกิดการปนเปื้อนสารโลหะหนักบางชนิด

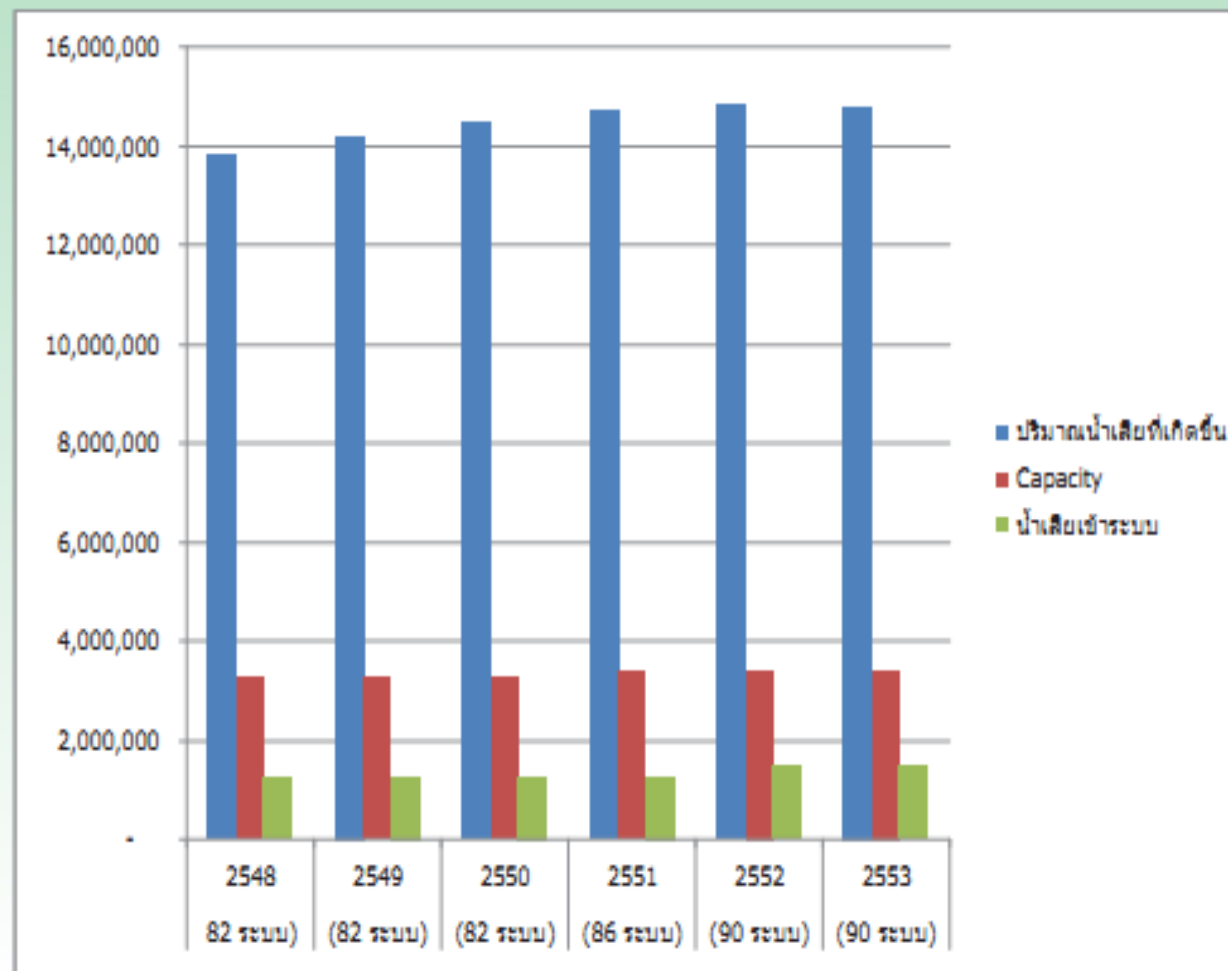

รูปที่ 24 แนวโน้มคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินที่สำคัญทั่วประเทศ ปี 2539 - 2555

สถานการณ์ด้านน้ำ

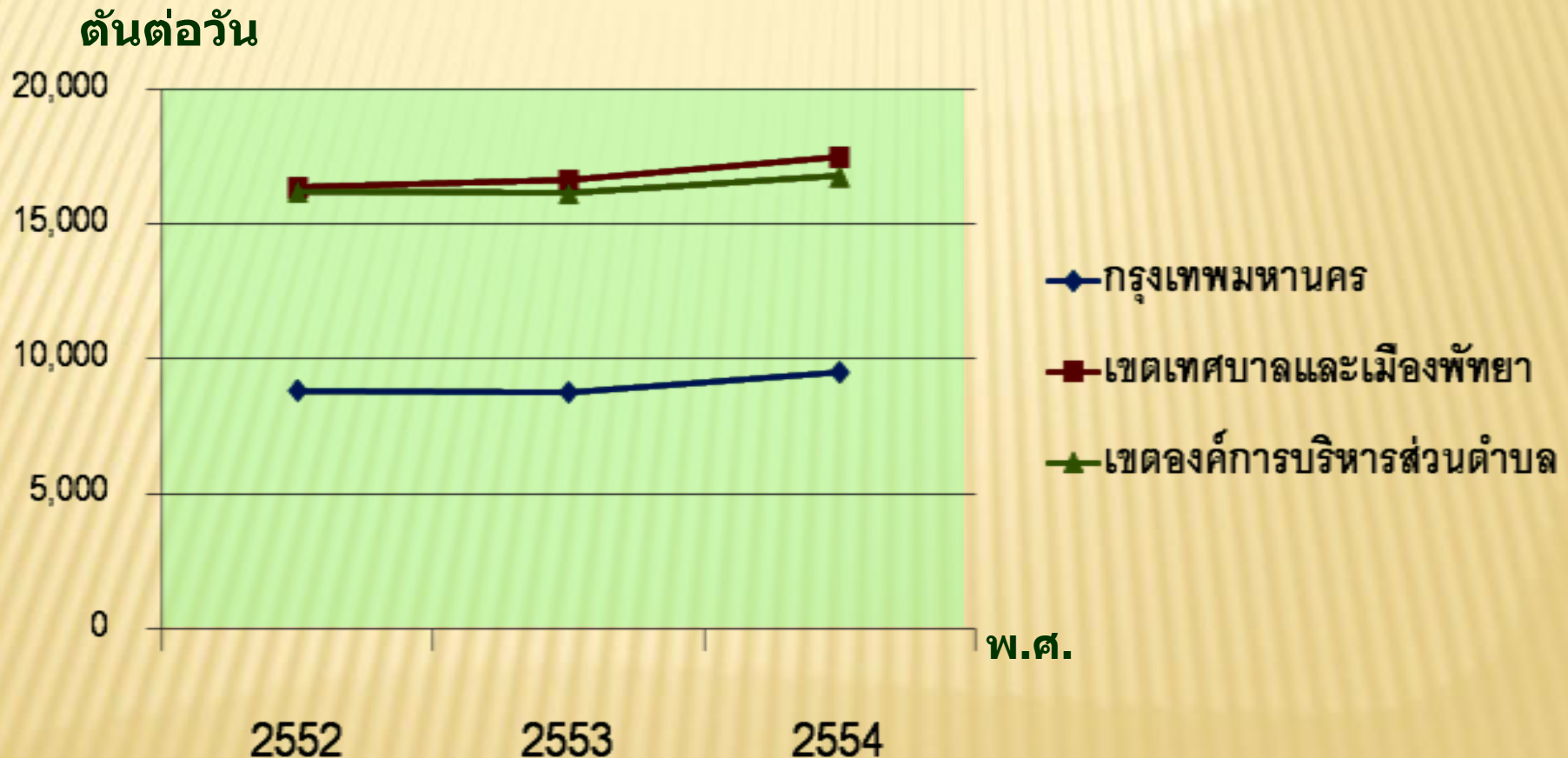
- คุณภาพน้ำประปาส่วนภูมิภาคมากกว่าร้อยละ 80 อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน
- น้ำจากตู้หยอดเหรียญ และน้ำบรรจุขวดผ่านเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 70

กราฟที่ ๖ เปรียบเทียบปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้นกับที่ได้รับการบำบัดจากระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนที่จัดสร้างแล้วเสร็จทั่วประเทศ

สถานการณ์ด้านมูลฝอยและของเสียอันตราย

■ ปริมาณมูลฝอยที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

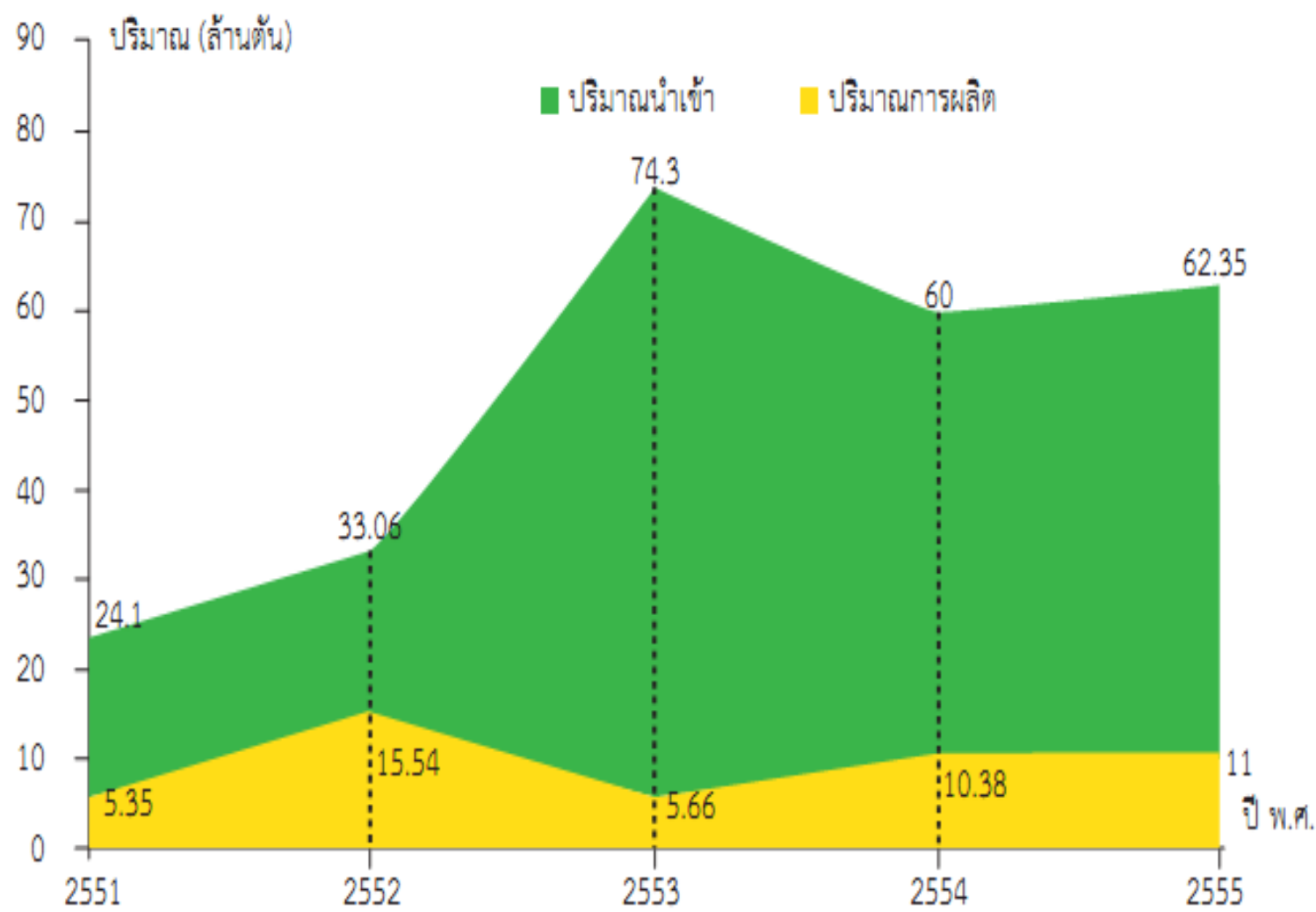

ที่มา: กรมควบคุมมลพิษ, 2555

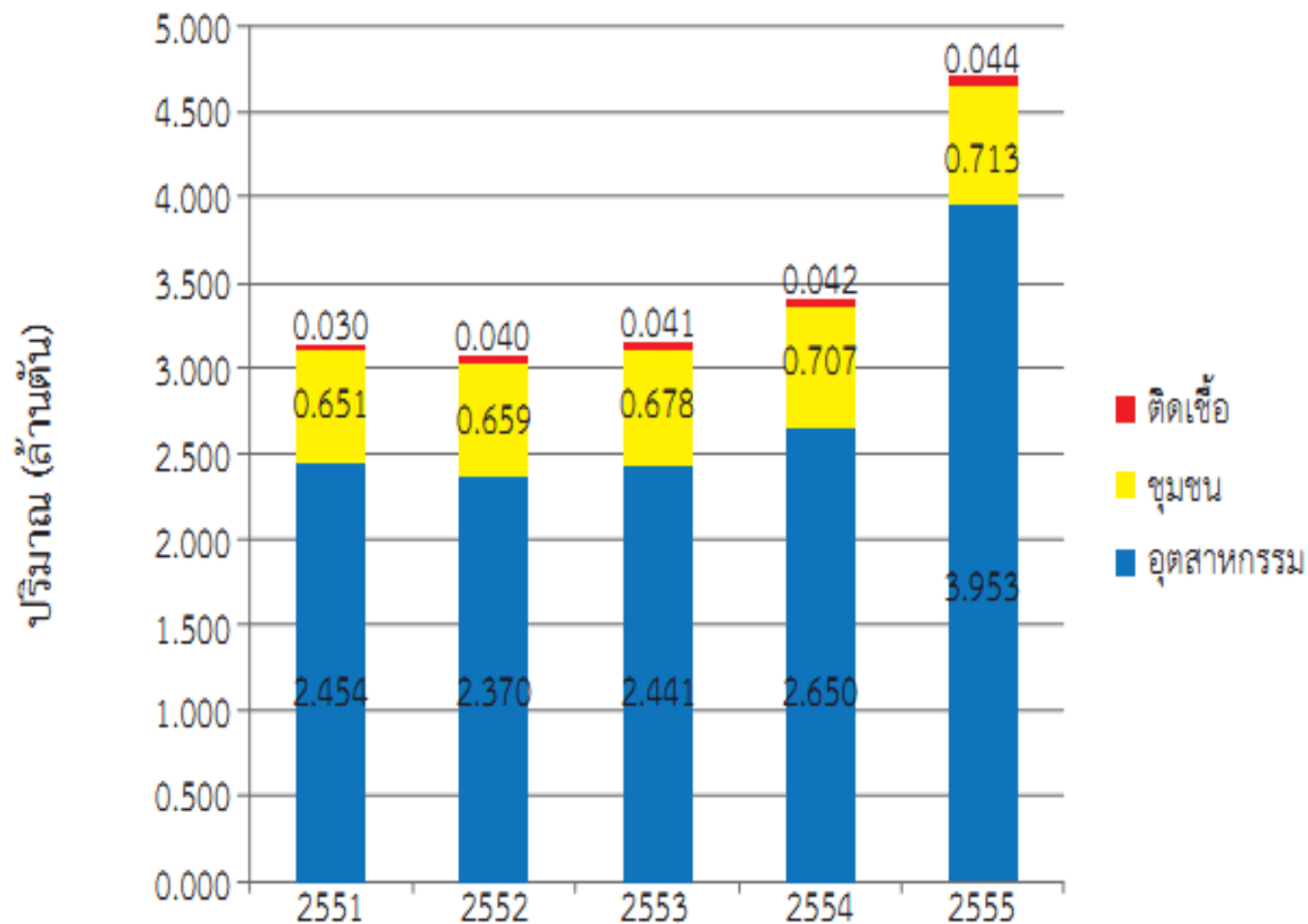
ตารางที่ 13 จังหวัดที่น่าเป็นห่วงจากปัญหาด้านมูลฝอย 10 ลำดับแรก

ลำดับ	จังหวัด	ประเด็น			
		อัตราตกค้างของ มูลฝอยใน จังหวัด	ปริมาณสะสมของ มูลฝอยในสถานที่ กำจัดที่ไม่ถูกต้อง	สัดส่วนของปริมาณ มูลฝอยที่ได้รับการ กำจัดถูกต้อง	แนวโน้มทิศทางการ พัฒนาใน อนาคตของจังหวัด
1	นครศรีธรรมราช	✓	✓		✓
2	ตาก	✓		✓	✓
3	สมุทรสาคร	✓		✓	✓
4	นครปฐม		✓	✓	✓
5	ปทุมธานี		✓	✓	✓
6	สมุทรปราการ		✓	✓	✓
7	ฉะเชิงเทรา	✓		✓	✓
8	พระนครศรีอยุธยา		✓	✓	✓
9	สงขลา	✓	✓		✓
10	สุรินทร์	✓		✓	✓

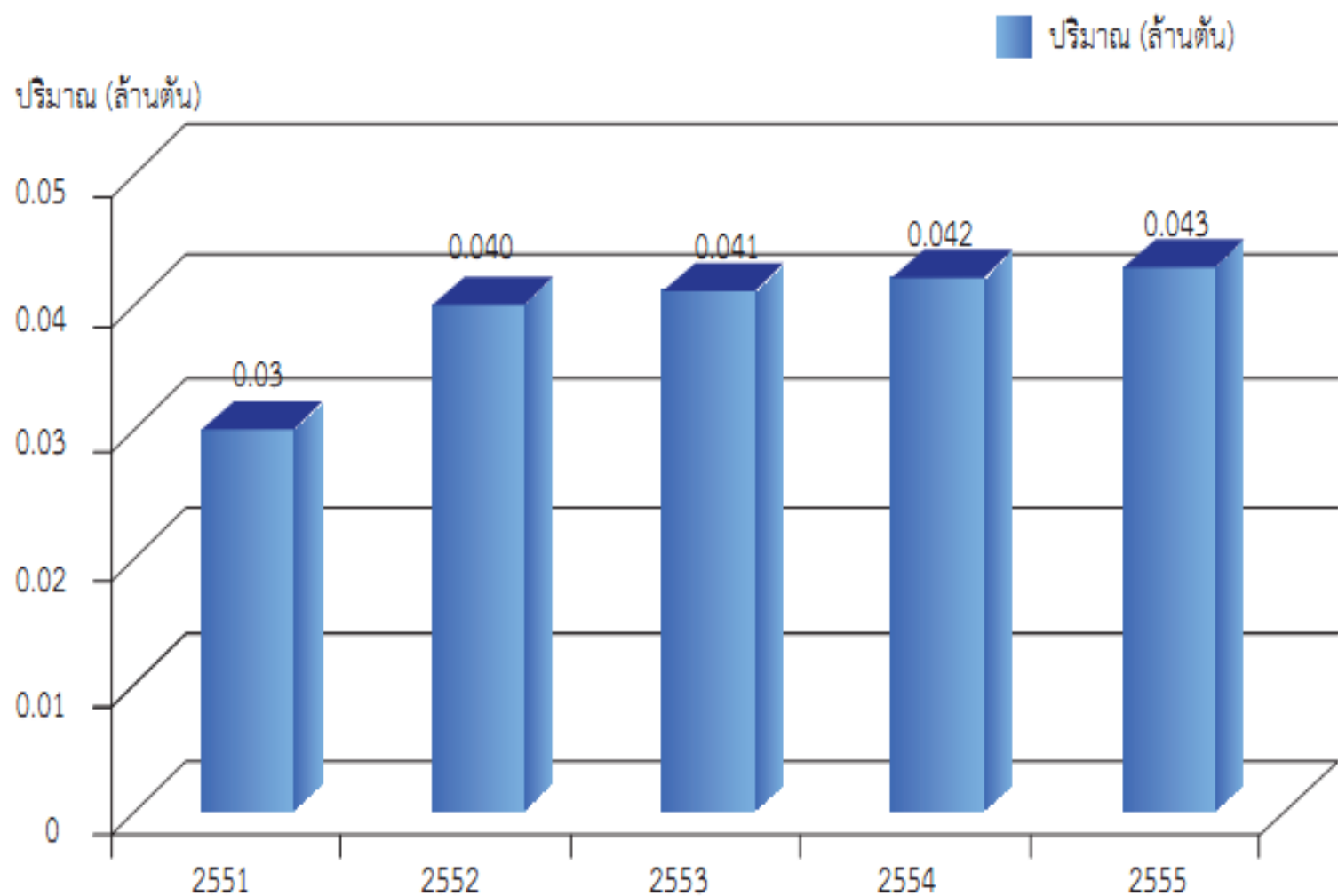
หมายเหตุ : พิจารณาจากอัตราตกค้างของมูลฝอยในจังหวัด ปริมาณสะสมของมูลฝอยในสถานที่กำจัดมูลฝอย สัดส่วนของปริมาณมูลฝอยที่ได้รับการกำจัดถูกต้อง และแนวโน้มทิศทางการพัฒนาในอนาคตของจังหวัด

รูปที่ 45 การนำเข้าและผลิตสารเคมีในประเทศไทยตั้งแต่ปี 2551 - 2555

รูปที่ 39 ปริมาณของเสียอันตรายจำแนกตามประเภทปี 2551 - 2555

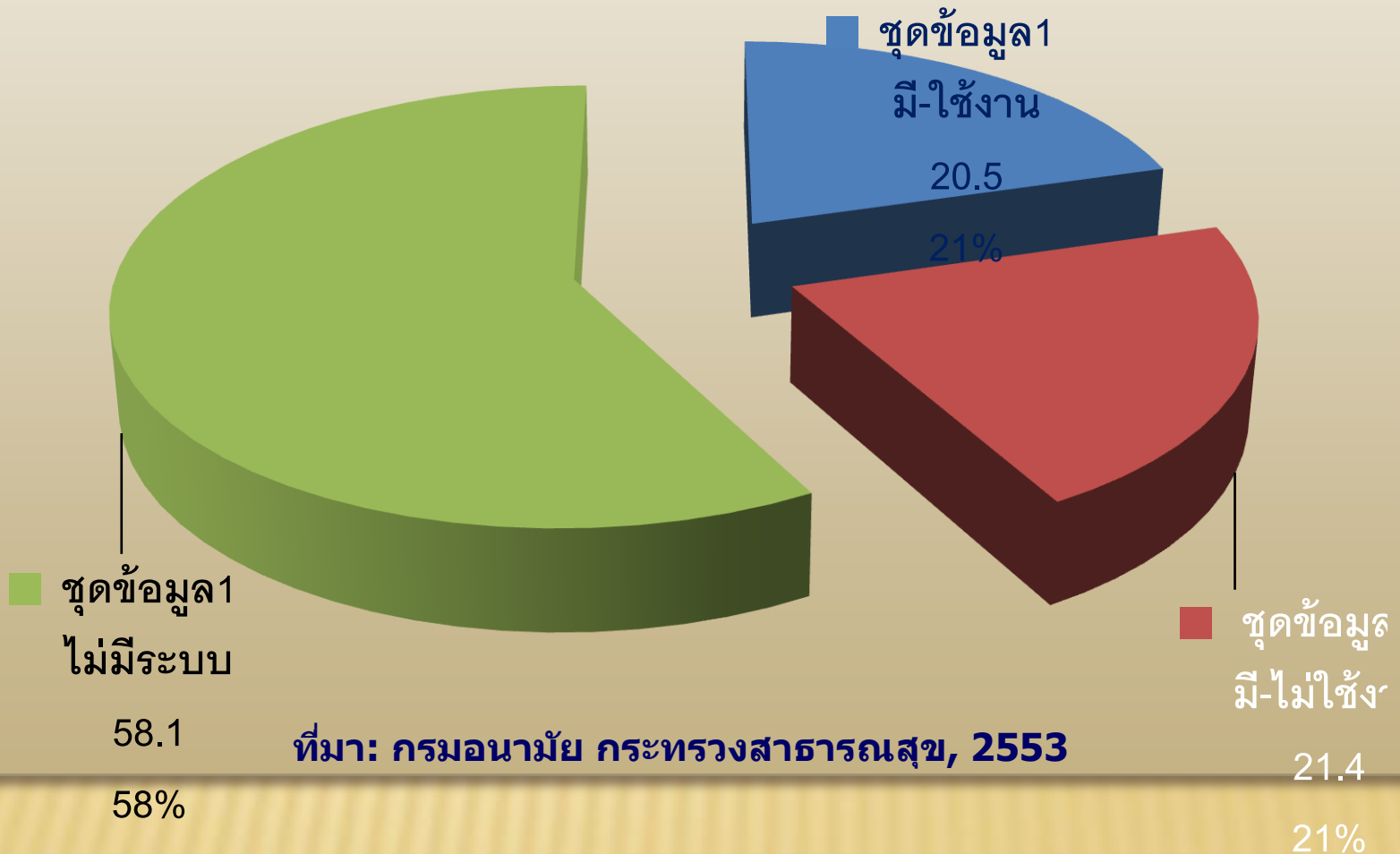

รูปที่ 42 การคาดการณ์ปริมาณการเกิดมูลฝอยติดเชื้อ ปี 2551 - 2555

สถานการณ์ด้านการจัดการสิ่งปฏิกูล

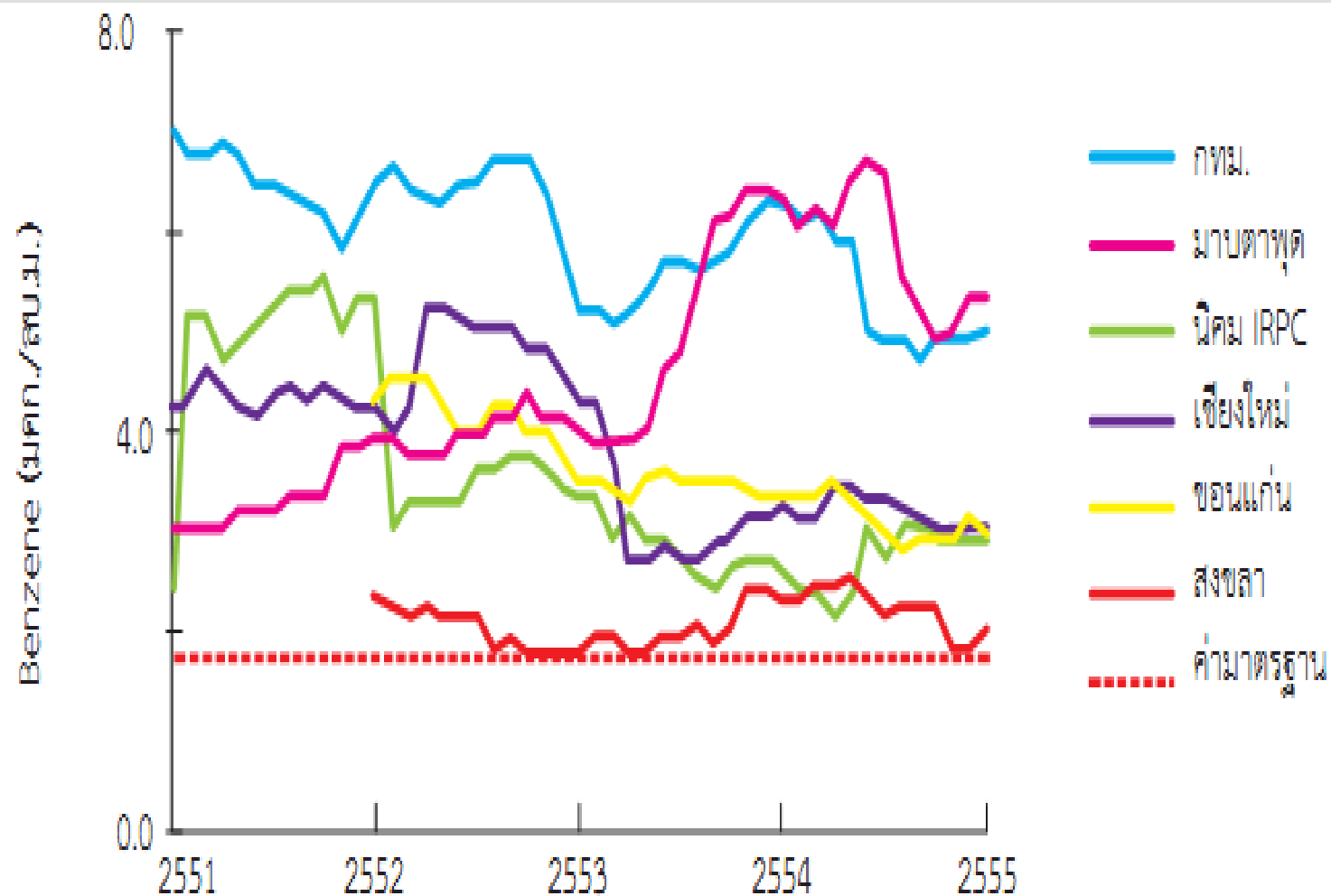
การมีและใช้ระบบบำบัดสิ่งปฏิกูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปี พ.ศ. 2552

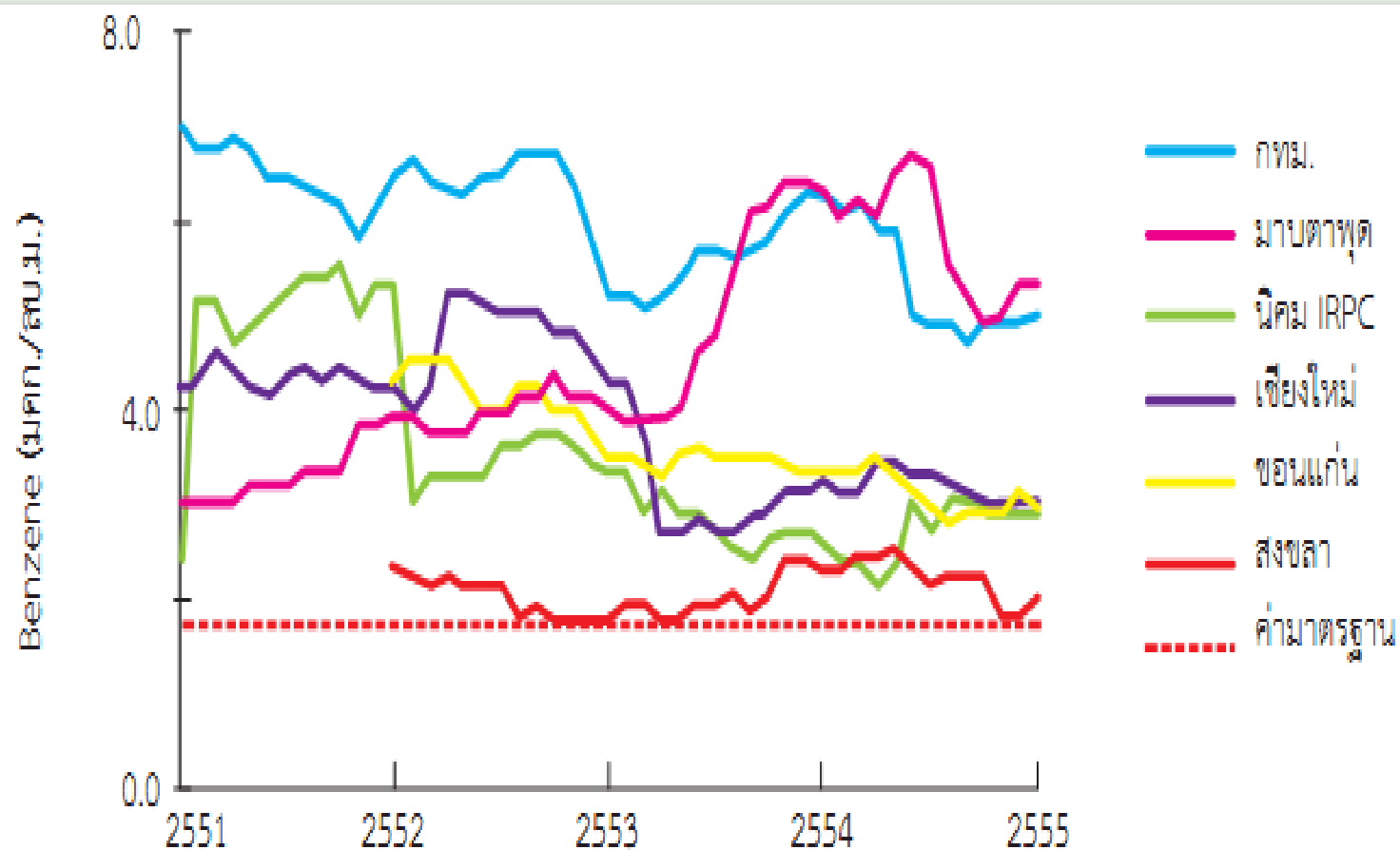
ปริมาณการปล่อยมลพิษทางอากาศจากทุกแหล่งกำเนิด 2543-2552

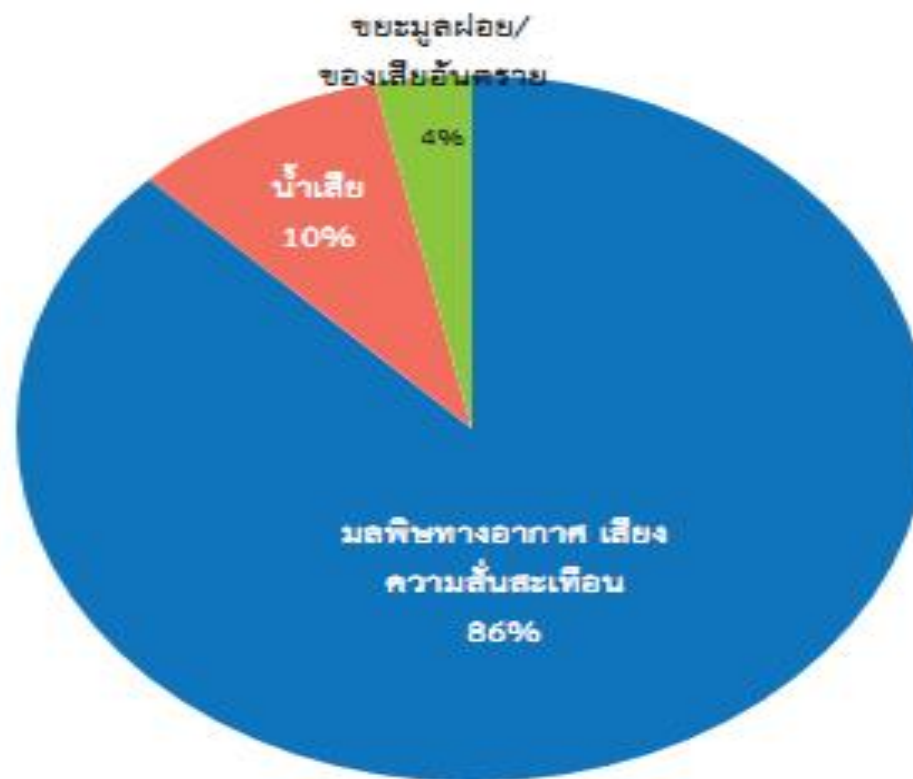
กราฟที่ ๑ แสดงปริมาณมลพิษทางอากาศที่ปล่อยออกมาจากทุกแหล่งกำเนิดมลพิษตั้งแต่
ปี พ.ศ. ๒๕๔๓-๒๕๕๒

รูปที่ 7 เบนซีนในบรรยากาศ เฉลี่ย 12 เดือน (moving averages) สูงสุดในแต่ละพื้นที่ ปี 2551 - 2555

รูปที่ 7 เบนซีนในบรรยากาศ เฉลี่ย 12 เดือน (moving averages) สูงสุดในแต่ละพื้นที่ ปี 2551 - 2555

รูปที่ 50 สัดส่วนประเภทปัญหามลพิษที่มีการร้องเรียนในปี 2545 - 2555

- ที่มา:
1. กรุงเทพมหานคร, ปี 2545 - 2555
 2. กรมโรงงานอุตสาหกรรม, ปี 2545 - 2555
 3. กรมควบคุมมลพิษ, ปี 2545 - 2555

วิกฤติด้านสุขภาพจากการเข้าสู่อาเซียน

- ✖ โรคติดต่อจากกลุ่มแรงงานเพื่อน ไม่ผ่านการตรวจสุขภาพ ทำให้การควบคุมโรคเป็นไปได้ด้วยความลำบาก
- ✖ การแพร่กระจายของโรคติดต่อ ลักษณะการทำงานและสภาพที่อยู่อาศัยของแรงงานต่างด้าวที่ไม่ถูกสุขลักษณะจะ ส่งผลให้มีการแพร่กระจายของโรคได้อย่างรวดเร็ว

- ✖ **การเกิดโรคระบาดในเด็กที่เกิดจากแรงงานต่างด้าว อัตราการเกิดเด็กของแรงงานสตรีต่างด้าวมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี**
- ✖ **การเกิดอุบัติเหตุการชนของรถ รถติดต่อบางชนิดที่กำลังจะหมดไปจากประเทศไทย มีแนวโน้มว่าอาจจะกลับมาเป็นปัญหาด้านสาธารณสุขของไทยอีก**
- ✖ **ทำให้เกิดโรคจากวิถีชีวิตเปลี่ยนหรือรถไม่ติดต่อบ้าง ซึ่งมี 4 โรคได้แก่ โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจและหลอดเลือด โรคปอดและเบาหวาน**

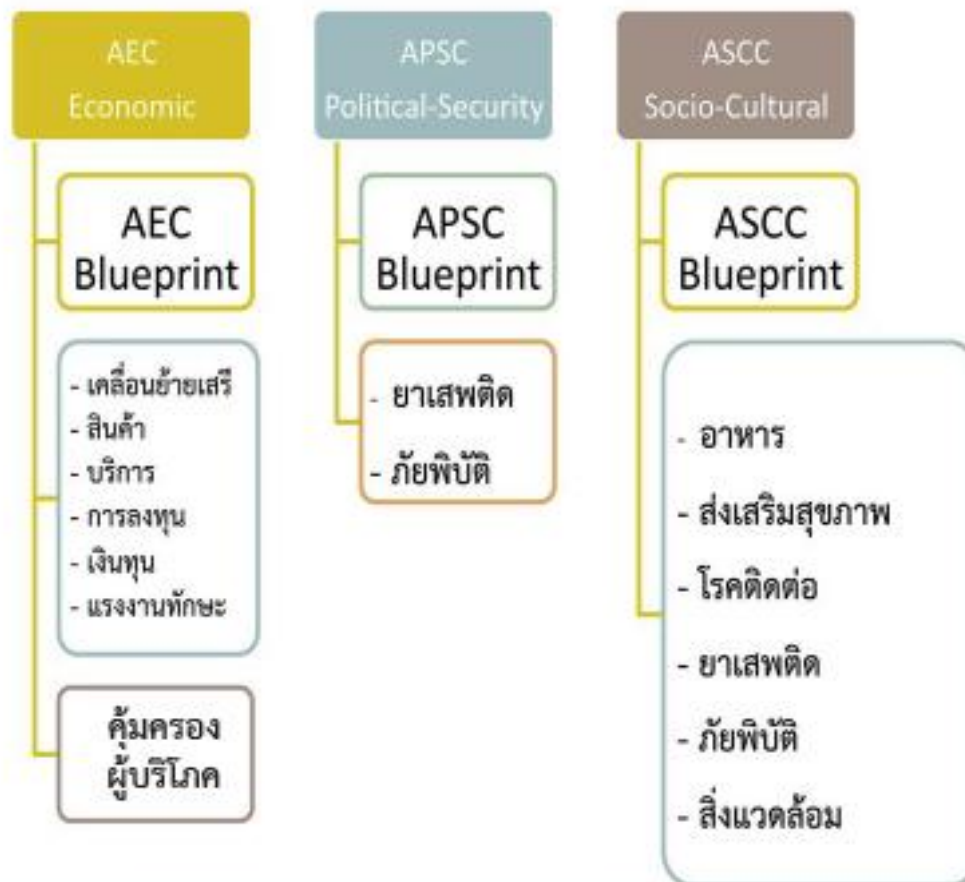
- ✗ **การแย่งทรัพยากรบุคคลด้านสาธารณสุข**
- ✗ **ปัญหาทางกฎหมายและกฎระเบียบ**
- ✗ **อาหารและผลิตภัณฑ์ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพจะเข้ามากขึ้น**
- ✗ **ความหลากหลายของมาตรฐานการบริการสุขภาพ**

โอกาสด้านสุขภาพจากการเข้าสู่อาเซียน

- ✕ การป้องกันโรคและการควบคุมโรคระบาดเพิ่มขึ้น
- ✕ โอกาสเข้าถึงยาได้สะดวกและง่ายขึ้น
- ✕ มีการพัฒนาระบบการแพทย์ฉุกเฉิน
- ✕ มีการร่วมมือในการรับมือกับภัยพิบัติ

กระทรวงสาธารณสุข & Asean Community

โดย กลุ่มงานพัฒนาวิชาการและความร่วมมือระหว่างประเทศ สำนักยุทธศาสตร์ กรมการแพทย์

วิกฤตด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมจากการเข้าสู่อาเซียน

- ✖ ปริมาณขยะและน้ำเสียเพิ่มขึ้นจากกิจกรรมต่างๆ
- ✖ ปัญหามลพิษข้ามแดน
- ✖ การปล่อยก๊าซเรือนกระจกและมลพิษทางอากาศมีแนวโน้มเพิ่ม
- ✖ การลักลอบขนย้ายและทิ้งขยะและสารอันตรายข้ามแดน

โอกาสด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมจากการเข้าสู่อาเซียน

- ✖ ความร่วมมือด้านสาธารณสุขและด้านสิ่งแวดล้อมภายใต้แผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community Blueprint)
- ✖ การลดปริมาณขยะจากการบริโภคและบริโภค
- ✖ การลดปริมาณการใช้น้ำและการจัดการคุณภาพน้ำ
- ✖ การลดปริมาณการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้พลังงาน และการขนส่งเดินทาง
- ✖ การควบคุมผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากการก่อสร้างและกิจกรรมเกี่ยวเนื่องของโครงการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน

**ข้อเสนอแนะต่อการเตรียมการ
เข้าสู่ประชาคมอาเซียนด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม**

แผนยุทธศาสตร์รณามัยสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 2

พ.ศ. 2555-2559 (20 พฤษภาคม 2555)

ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานรณามัยสิ่งแวดล้อม 7 ด้าน คือ

- 1) คุณภาพอากาศ**
- 2) น้ำ การสุขาภิบาล และสุขอนามัย**
- 3) ขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย**
- 4) สารเคมีเป็นพิษและสารอันตราย**
- 5) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ**
- 6) การจัดการรณามัยสิ่งแวดล้อมในภาวะฉุกเฉินและสาธารณภัย**
- 7) การประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ**

ยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

- ๑. ยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรทางด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม**
- ๒ ยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมด้านงานอนามัยสิ่งแวดล้อม**
- ๓ ยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมด้านมลพิษข้ามแดนเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน**

๑ ยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร ทางด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

- ✖ กลยุทธ์ที่ ๑ การผลิตบุคลากรด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม
- ✖ กลยุทธ์ที่ ๒ การพัฒนาบุคลากรด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่
- ✖ กลยุทธ์ที่ ๓ การพัฒนาขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทางด้านงานอนามัยสิ่งแวดล้อม
- ✖ กลยุทธ์ที่ ๔ การพัฒนาขีดความสามารถของสมาคมอนามัยสิ่งแวดล้อมไทย

๒ ยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อม ด้านงานอนามัยสิ่งแวดล้อม

- ✖ กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนากฎการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม
ภายในประเทศให้มีความเข้มแข็ง ครอบคลุมทุกมิติ ทุกระดับของการพัฒนา
(ครอบคลุมทั้งระบบกลไกระหว่างหน่วยงาน เชื่อมโยงกับภาคที่เกี่ยวข้องทั้ง
รัฐ เอกชน ประชาสังคม ตั้งแต่ระดับประเทศ ภาค และท้องถิ่น)**
- ✖ กลยุทธ์ที่ ๒ การพัฒนากฎหมายให้มีความทันสมัย ครอบคลุม สามารถ
รองรับและตอบสนองต่อการปฏิบัติงานอนามัยสิ่งแวดล้อมและสำหรับการ
เตรียมความพร้อมเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ**

๓ ยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมด้านมลพิษข้ามแดนเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

- ✖ กลยุทธ์ที่ ๑ การป้องกันและลดการก่อทำเนิดมลพิษข้ามแดน
- ✖ กลยุทธ์ที่ ๒ การบำบัด/กำจัดมลพิษภายในประเทศ
- ✖ กลยุทธ์ที่ ๓ การจัดการมลพิษที่มีการเคลื่อนย้ายข้ามแดนให้ปลอดภัยต่อสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อม
- ✖ กลยุทธ์ที่ ๔ การรณรงค์ประชาสัมพันธุ์และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในปัญหามลพิษข้ามแดน
- ✖ กลยุทธ์ที่ ๕ การปรับปรุงกฎหมายและ การจัดทำกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการมลพิษข้ามแดน

สวัสดีครับ